

FARNOST STŘEDOLESÍ

V LETECH 1970–1987

V obci Středolesí (dříve Středulesí, německy Mittelwald) bydlelo podle sčítání z roku 1930 257 obyvatel, 251 z nich se hlásilo k německé národnosti. Větší část z nich byla v roce 1946 vysídlena a částečně nahrazena novousedlíky. Roku 1950 zde žilo 135 obyvatel, v roce 2001 již jen 48 lidí [1].

Předkládáme zde čtenářům text svazku Kronika farnosti Středolesí (na titulním listě: Farní kronika excurrando spravované farnosti Středolesí z farnosti Drahotuše, o. Přerov) uloženého na drahotušské faře [2]. Jedná se vlastně jen o několik stran a fotografií z let 1970–1987, většina textu se vztahuje k první polovině 70. let 20. století, kdy Středolesí přichází o svou samosprávu a stává se součástí Hranic.

Zápisy jsou dílem P. Františka Ptáčka, který byl administrátorem drahotušské farnosti v letech 1970–1974, zápisy z roku 1975 a let následujících (zčásti na volných lístcích) pořídil P. Vít Josef Husek, drahotušský farář v letech 1974–2004.

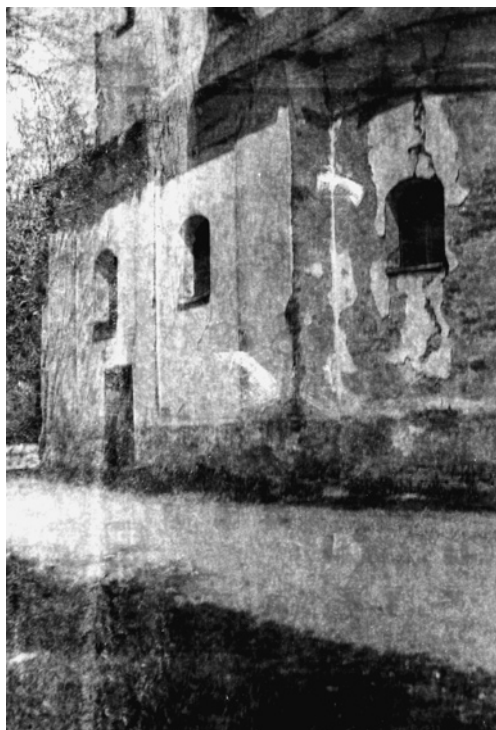
V r. 1970 po odchodu provisorů P. Josefa Hejny z Drahotuš byl ustanoven administrátorem v Drahotuších a současně i ve Středolesí P. František Ptáček. Narodil se 18. 5. 1924 v Lipině u Valaš. Klobouk a na kněze vysvěcen 11. XII. 1949 v Olomouci. Po vykonání vojenské služby byl od r. 1953 ustanoven v duch. správě v Libině u Šumperka jako kooperátor. R. 1960 přeložen a ustanoven administrátorem ve Starém Městě pod Sněžníkem, Nová Seninka (Spiglitz) a Vysoké Žibřidovice, kde působil celých 10 let.

Kostel sv. Antonína ve Středolesí byl ještě v r. 1970 v žalostném, havarijním stavu. Šifrová krytina na střeše zničená, bednění šindelové prohnílé, bání na obou věžích prostřílené z válečných dob. Kříž na velké věži značně vychýlený a na malé věži nebyl žádný kříž. V odrabaném zdivu zvenku i zevnitř rozsáhlé trhliny a ve starých rýnách dřevných narostlá tráva. Kříž před kostelem bez zakončení a značně vychýlený. Vše působilo přímo zdrcujícím dojmem.

Ještě na podzim r. 1970 rozhodnuto, že kostel se bude postupně opravovat. V lese přichystány dlouhé tyče a z Běloutína i z Hranic zapůjčeny potřebné fošny na pomocné lešení. Na jaře r. 1971 se začalo stavět lešení u hlavní věže a postupně kolem kostela. Stavěl tesař Antonín Rýpar z Milenova a domácí, hlavně p. Ed. Pavlišník a lesní dělníci pomáhali. Košatý jasan,

[1] Postupný pokles počtu obyvatel však probíhal už od 2. poloviny 19. století – podle sčítání z roku 1880 žilo ve Středolesí 386 obyvatel, za 50 let (1930) se jejich počet snížil o 129. K historii Středolesí zejm. Adolf Turek, K poněmčíní vsi Středolesí, Záhorská kronika 27, 1949–1950, s. 1–4; Hans Jordan – Josef Bannert, Heimatsbuch Bodenstadt und das Bodentädter Ländchen, Fulda (1984), s. 247–259.

[2] Za svolení k publikaci a ochotnou pomoc děkuji drahotušskému faráři P. Radomíru Šidlejovi.

Fotografie zčásti zachycuje neutěšený stav kostela.

jehož větve sahaly až na střešku kostela a do prorezavělých rýn a kořeny narušovaly silně zdivo, byl odstraněn.

Klempířské práce na obou věžích i celé střeše kostela i nasazení nových rýn a svodů vykonali klempíři z Lipníka nad Beč. v létě r. 1971. V báni (makovici) na hlavní věži nebyl žádný zápis, neboť tato byla v mnoha místech prostřílena a musela být zaletována a znova nasazena i s křížem. Makovice i kříž na sanktusové věžičce musela být nově udělána a celá lucerna pečlivě oplechována pozinkovaným plechem.

V průčelí kostela u hlavní veže se začalo s lešením i pokrýváním kostela. Některé krovy musely být vyměněny a přidány a celá plocha střechy nejprve opatřena bedněním z desek. V té práci zvláště si zaslouží uznání p. Dočár, lesní dělník, a p. Ant. Bucher ze Středolesí.

Nedaleko od kostela sv. Antonína je v blízkosti rodinného obydlí p. Pavlišťíka kaple „Božího Těla“ – dosti zachovalá, u níž jsou manželé Pavlišťíkovi se svými vnoučaty o prázdninách r. 1972.

Fotografie z horní strany věže kostela, kde se na lešení již pracuje.

Nebyť vzácného porozumění a obětavé pomoci rodiny p. Ed. Pavlišťíka pro tyto náročné generální opravy kostela sv. Antonína, těžko by duch. správce z Drahotuš potřebné jinak zařizoval a k dobrému konci přivedl.

Po zdařilém ukončení pokrytí celého kostela i sakristie pozinkovaným plechem se začalo na jaře r. 1972 s brizolitovou omítkou celého kostela. Potřebný materiál, písek, vápno, cement aj., obstaráno již na podzim r. 1971 a též část věže nahozena a vsazena do věže nová okna s ventilací. Do makovice hlavní věže pod křížem vloženo do objemné láhve z umělé hmoty kromě několika drobných mincí a papírové 10 Kčs také toto stručné oznámení v prvopise:

Zápis provedený dne 10. 6. 1971 ve Středolesí na MNV.

Po skončení války v r. 1945 byla obec osídlena českým obyvatelstvem v počtu 110 lidí. Do roku 1955 soukromé hospodaření, pak Jednotné zemědělské družstvo. V roce 1960 založeno Pastevní družstvo při ONV v Přerově, v roce 1963 toto zrušeno a převeden celý podnik o výměře 400 ha zemědělské půdy a 250 ha orné půdy na Semenářský státní statek se sídlem v Lipníku nad Bečvou.

V této době začíná se obec rozvíjet a obyvatelé spravují své domky a zároveň jsou provedeny opravy veřejných budov, a to: Kancelář MNV v r. 1964 (bývalá fara). Škola v roce 1970. Zároveň dochází k úpravě celkového vzhledu veřejného prostranství. V roce 1971 dochází k opravě kostela. Jako hlavní iniciátor je Eduard Pavlišťík, č. 1. Zároveň jsou nápomocni církevní hodnostáři, a to z Drahotuš a Běloutína u Hranic. Na opravu přispěl ONV v Přerově přes své církevní oddělení. (?) [1]

Dále přispívají občané svou prací, odměňování prací je jen pro odborníky. Při sundání báně nebylo v této žádných dokladů, poněvadž tyto byly zničeny povětrnostními vlivy.

[1] Otazník je dílem autora kronikářského zápisu. Přiložený koncept zápisu MNV jej samozřejmě neobsahuje.

Pomocné dřevěné lešení u kostela sv. Antonína v r. 1971–1972 s jižní strany.

Na báni bylo možno přechíst rok výroby 1814, což je považováno za dodělení výstavby kostela. [1]

Obec jako celek zastupuje Místní národní výbor počtem 9 poslanců, předsedou je Vladimír Červek, č. 25.

Zapsáno dne 10. 6. 1971.
Zapsal Červek Vl., č. 25

Ve školním roce 1971–1972 bylo po mnoha letech započato s vyučováním náboženství. Děti v počtu 8 jsou ze Středolesí a též z Uhřínova, ne-

boť sem dojíždějí autobusem do školy. U 1. sv. přijímání byly děti v červnu v kostele sv. Vavřince v Drahotuších spolu s ostatními.

Každý měsíc je ve 3. neděli v měsíci ve Středolesí o 11 hod. mše svatá, v červnu po svátku sv. Antonína – patrona kostela – je slavná bohuslužba. Varhaníka i ministranty vozí admin. s sebou z Drahotuš. Paramenta jsou prozatím uložena v domě č. 1 u p. Pavlišťka. Farní budova byla dle zápisu předchůce, provisoru Jos. Hejny, ze dne 30. 5. 1960 „...rozhodnutím ONV v Hranicích dne 4. 5. 1960 i se zahradami převedeny do vlastnictví Čsl. státu.“ Po opravě farní budovy je tato v užívání ČSS (vedení stát. statků) jako kancelář.

V roce 1972 pokračováno na venkovní omítce kostela a do pouti sv. Antonína byla brizolitová omítka hotova. Provedli ji zedníci (fasádníci) z Podhoří a okolí za vydatné obětavé pomoci domácích brigádníků – pomocníků.

Také byla lidová veselice a pěkně se jim vydařila jako součást poutních oslav a poděkování za šťastné dokončení.

Jelikož byly zapůjčené fošny a dřevěné tyče k dispozici, postavili domácí lešení uvnitř kostela a dali se do malby. Ta byla pěkně provedena během letní doby, hlavně o prázdninách a vše pěkně vyschlo. Pan Ed. Pavlišťk přišel ovšem též ke zranění, když zakopl o lištu lavice na kůru u varhan a nalomil si žebra. Uklízení a dokončení vnitřních oprav se tím značně zdrželo a ještě přibyla starost s přívodem vzduchu do varhan od opraveného ventilátoru. Čištění a ladění varhan je plánováno v r. 1973, dá-li P. Bůh ve zdraví dočkat a podaří-li se sehnat odborníka.

Také je třeba 3fázovou el. přípojku na kostel a jiné počítací „hodiny“ pro el. proud obstarat. I na tom se už pracuje. Také odvodnění s horní části cesty u kostela drenážními trubkami se chystá ještě do zimy udělat.

Rok 1973 — V tomto roce byla ještě do zimy zbudována asfaltová cesta od rozcestí k Podhoří až do Středolesí. Kolem kostela též upraveno okolí a svody od rýn zapojeny do nové kanalisace. El. počítadlo na kostele funguje i pro trojfázový pohon k el. motoru u varhan.

[1] Výstavba kostela sv. Antonína z Padovy ve Středolesí bývá nejčastěji datována do let 1816–1817 či 1820, rok 1814 je v této souvislosti zajímavý.

43 **r. 1974** — Plánovaná oprava varhan (základní ladění a čištění) provedena v jarních měsících t.r. a při bohoslužbách se pravidelně hraje na varhany. Účast věřících stoupla zvláště v letních měsících a také vlivem rekreantů a návštěvníků odjinud.

Od května 1974 je autobusový spoj i o volné sobotě a neděli.

Vyučování náboženství 1 × za 14 dní (9 dětí). Do školy dojíždí i děti z Uhřínova. Školní budova i bývalá farní budova jsou posl. dobou v dobrém pořádku. Kanalisační a překlenutím potoka směrem ke kostelu se získalo pěkné prostranství.

Rok 1975 — K 1. září 1974 zrušena škola ve Středolesí a školáci dojíždějí do Drahotuší. Tím také přestalo bývat vyučování náboženství. Bohoslužby zde bývají 1 × za měsíc v neděli, obvykle 3. neděli v měsíci, na Narození Páně a Nový rok. Účast na bohoslužbách průměrně 10 lidí.

1976 — Život zdejší farnosti plyne zvolna, neudálo se nic pozoruhodného. Zájem obyvatel o Boha je malý. V září byla natřena střecha kostela i věže šedou barvou.

1977 — Hrstká věřících žije věrně Božímu zákonu. Letos byl volán duchovní správce k jednomu umírajícímu se svatými svátostmi. Zemřelý pak byl pohřben v Drahotuších. Na místním hřbitově se již dlouho nepohřbívá. Hřbitov (zdejší) je dost schátralý, ale přesto jej občané trochu opravují.

Letos byly dány nové dveře ke vchodu do kostela a při tom také byla učiněna úprava a kanalisace okolo kostela, aby se zdi kostela tolik nemáčely. Tyto práce dělali vesměs zdejší obyvatelé – pan Pavlišťík a přišla pomoci i jeho manželka i dcera a ještě pan Šindler. Mnoho a obětavě se nadělali a udělali kus dobrého díla. Pan Pavlišťík také udělal v kostele zásuvku pro 3fázový proud. Za všechny ty práce jak on, tak jeho manželka, nechtějí žádný plat – ale Pán Bůh zaplať. Dobrotivý Bůh jim to všem odmění.

Foto školáků u kostela.

Kostel sv. Antonína z Padovy ve Středolesí, 24. prosince 2008

1978–1985 — V těchto letech jsme opravili elektroinstalaci v kostele a dali nová okna. To všechno se dělalo ochotnou svépomocí. Věřících ve farnosti ubývá. Staří umřeli, mladí sem tam někteří a někdy chtějí pokřtít své dítě. Modlíme se za všechny.

3. 4. 1988, neděle, Zmrtvýchvstání Páně — Na Bohoslužbách byli v kostele: 4 domácí – Pavlišťíkoví, paní Tomečková a 1 stařenka a přijely Jarka Plesníková a Maruška Jemelková s manželem – celkem 7 + varhanice a duch. správce (celebrant) – tedy celkem 9.

V roce 1987 – 14. 6. — Když jsme v neděli 14. 6. slavili hody ve Středolesí, přišlo 5 farníků, z toho ještě vlastně 1 farnice drahotušská, Jarka, dcera Pavlišťíkových.

Pro budoucnost poznamenejme, že v srpnu 2009 začala další oprava kostela sv. Antonína: „V kostelíku je prasklá klenba a je narušena jeho statika. Bohoslužby zde probíhají pravidelně jednou měsíčně a do Středolesí se navíc po letech postupně vrací život,“ sdělil technický administrátor Pavel Vacula s tím, že se do malebné útulné vesničky stěhují noví lidé a další si zde staví své chaty a letní sídla.» (Hranický týden, 21. srpna 2009)